

(Voor)onderzoek motivatie mbo-studenten van de opleidingen verzorgende en verpleegkundige

Nicole de Boer, onderzoeker lectoraat KIOZ Windesheim Almere
Esmée Fleurke, student-assistent lectoraat KIOZ Windesheim Almere

12 september 2024

Inhoudsopgave

Achtergrond.....	3
Samenvatting onderzoek enquête motivatie studenten	4
Resultaten	5
<i>Algemene resultaten .....</i>	5
<i>Wanneer maken de studenten de keuze voor de opleiding verpleegkunde (niveau 4)? .....</i>	5
<i>Hoe zijn studenten tot de keuze gekomen om de opleiding verpleegkundige (niveau 4) te gaan doen? .....</i>	6
<i>Redenen om te kiezen voor de opleiding verpleegkunde/verzorgende .....</i>	6
<i>Factoren van invloed op de keuze voor de opleiding verpleegkundige (niveau 4) .....</i>	6
<i>In hoeverre komen verwachtingen van de studenten overeen met de opleiding?.....</i>	8
<i>Toelichting op de verwachtingen en daadwerkelijke ervaringen van de opleiding: .....</i>	8
<i>Relatie tussen de algemene kenmerken van de studenten en de verwachting van de opleiding.....</i>	8
<i>Aansprekende ontwikkelingen in de zorg en/of het beroep .....</i>	9
<i>Niet-aansprekende ontwikkelingen in de zorg en/of het beroep.....</i>	10
<i>Zijn studenten van plan om over te stappen naar een andere opleiding?.....</i>	11
<i>Mate waarin studenten het eens zijn met de stellingen .....</i>	11
<i>Studiekeuze en motivatie van de studenten .....</i>	12
Conclusie.....	13
Discussie.....	14
Bibliografie.....	16
Bijlagen	17
<i>Bijlage 1 achtergrondonderzoek motivatie mbo-studenten .....</i>	17

Achtergrond

Vanuit de WSD doet Windesheim Almere, Lectoraat Klantenperspectief en Ondersteuning in Zorg (KIOZ), onderzoek naar verschillende thema's binnen de Human Capital Agenda. De overkoepelende projectnaam is: "Iedereen zorgt".

Eén van deze thema's betreft de motivatie van mbo-studenten voor de opleiding verzorgende en verpleegkundige. Het heeft betrekking op de opleiding verzorgende (niveau 3) en verpleegkunde (niveau 4), vanaf nu aangeduid als verzorgende en verpleegkunde.

De overkoepelende onderzoeksvraag is: 'hoe kunnen middelbare scholen, het middelbaar beroepsonderwijs, het hbo en zorgorganisaties bijdragen aan de motivatie van leerlingen in het voortgezet onderwijs om te kiezen voor een vervolgopleiding in zorg en welzijn?'

Dit verslag beschrijft de eerste fase van het onderzoek naar deze motivatie: uitkomsten van de enquête onder huidige studenten verzorgende en verpleegkunde.

In het nieuws horen en lezen we regelmatig over een tekort aan verzorgenden en verpleegkundigen. Wat maakt het dat mensen kiezen voor de zorg, en blijven werken in de zorg? Het blijkt namelijk dat er meer dan 24.000 afgestudeerden zijn die niet in de sector werkzaam zijn (Somers, Groot & van Merode, 2023). Om uitstroom te voorkomen in het van zeer belang om het verpleegkundig beroep aantrekkelijk en passend is én blijft (van Schotshorst-van Roekel, Weggelaar-Jansen, Meijndert & Wallenburg, 2018), maar wat is de motivatie van mbo-studenten om te kiezen voor een toekomst in de zorg?

Om iets te kunnen zeggen over deze vraagstelling te is er onderzoek gedaan onder mbo-studenten van de opleiding verzorgende en verpleegkunde.

Voor een volledige beschrijving van de achtergrond van dit onderzoek wordt verwezen naar bijlage 1.

Samenvatting onderzoek enquête motivatie studenten

Er is gestart met een kleinschalig onderzoek onder mbo-studenten van de opleiding verzorgende en verpleegkunde. Op deze wijze wordt er gekeken wat de motivatie is van deze studenten om te kiezen voor hun opleiding, en welke factoren hierbij van invloed zijn.

Als onderdeel van de eerste fase van het onderzoek is er gestart met een enquête onder deze studenten. De respondenten van deze enquête waren enkel studenten van de opleiding verpleegkunde (niveau 4). Hierbij kwamen onder anderen vragen over de motivatie om te kiezen voor de opleiding, en welke factoren van invloed zijn op het maken van een studiekeuze (voor een beroep in de zorgsector). Hierbij kwamen ook aantrekkelijke en niet-aantrekkelijke ontwikkelingen binnen de zorg ter sprake. Aan de hand van de resultaten van de enquête kunnen er de volgende conclusies getrokken worden:

- De studiekeuze voor de opleiding verpleegkunde (niveau 4) hebben de meeste studenten gemaakt nadat zij een aantal jaren in de praktijk werkzaam zijn geweest (zowel in de zorgsector als daarbuiten).
- De meeste studenten maken deze studiekeuze alleen.
- De helft van de studenten maakte de keuze voor de opleiding verpleegkunde (niveau 4) voor meer verdieping in het werk, of als basis om verder te specialiseren.
- De motivatie om te kiezen voor de opleiding verpleegkunde (niveau 4) wordt in grote mate bepaald doordat studenten zelf of directe familie hebben die persoonlijk veel te maken heeft (gehad) met zorg(organisaties).
- Voor meer dan de helft van studenten komen de verwachtingen van de opleiding overeen met de werkelijkheid.
- Het spreekt studenten aan dat er een vernieuwing en verbetering van kennis is binnen de zorg, met daarbij de bijkomende technologie en digitalisering. Daarentegen zijn er ook niet-aansprekende ontwikkelingen volgens de studenten, met name het personeelstekort en/of de werkdruk wordt vaak benoemd. Dit zorgt voor een groot deel van studenten echter niet voor de overweging om naar een andere opleiding over te stappen.

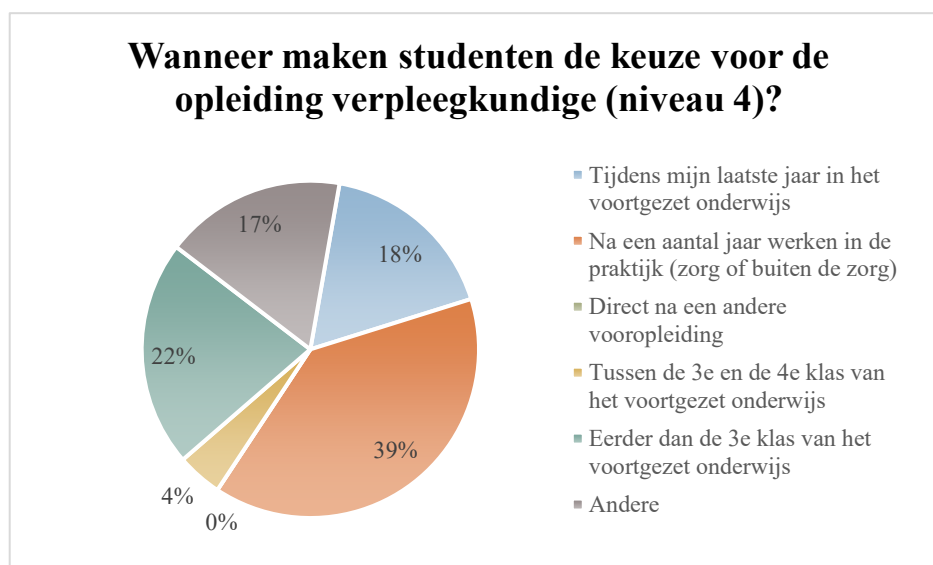
Resultaten

Algemene resultaten

1. 23 van de 31 mensen die de enquête heeft opgestart wilden meedoen en gingen akkoord met de verzameling en verwerking van de gegevens. Eén respondent heeft geen antwoorden ingevuld.
2. Vooropleiding:
  - a. 91% heeft een mbo-vooropleiding
  - b. 4% heeft een havo-vooropleiding
  - c. 4% heeft een vmbo-vooropleiding
3. BBL- of BOL-opleiding
  - a. 48% volgt een BOL-opleiding
  - b. 52% volgt een BBL-opleiding
4. Alle deelnemers volgen de opleiding ‘verpleegkundige niveau 4’.
5. Leerjaar:
  - a. 26% van de deelnemers zit in het eerste leerjaar
  - b. 9% van de deelnemers zit in het tweede leerjaar
  - c. 30% van de deelnemers zit in het derde leerjaar
  - d. 35% van de deelnemers zit in het vierde leerjaar
6. De gemiddelde leeftijd van de deelnemers is 27 jaar.
7. 96% van de deelnemers is vrouw; 4% man
8. 78,2% van de deelnemers woont in gemeente Almere, 8,7% in de gemeente Lelystad en de overige deelnemers (13,1%) wonen in andere gemeenten. Het betreft de gemeenten Hilversum (8,7%) en Huizen (4,4%).

Wanneer maken de studenten de keuze voor de opleiding verpleegkunde (niveau 4)?

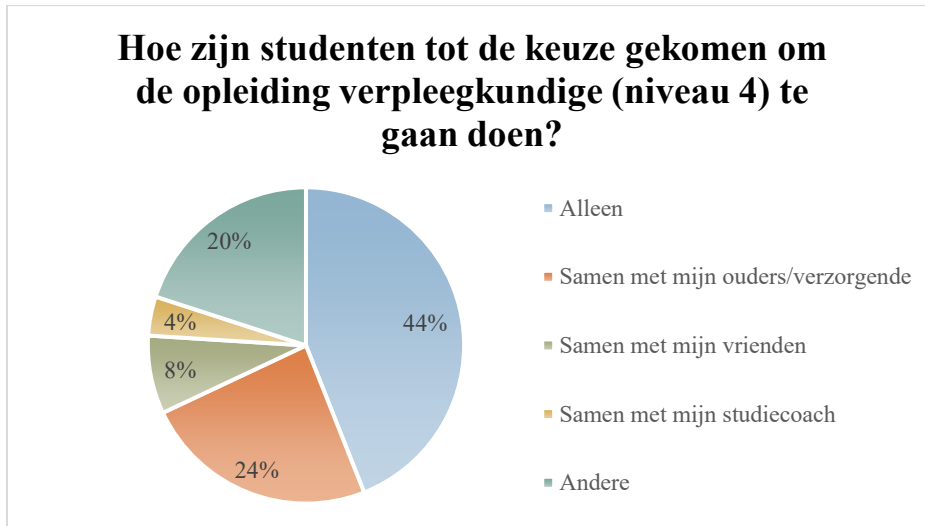
Het onderstaande figuur (1) laat zien dat studenten met name (39%) na een aantal jaar werken in de praktijk (zorg of buiten de zorg) de keuze maken voor de opleiding verpleegkundige. Geen van de deelnemers maakte de keuze direct na een andere vooropleiding.

Figuur 1: moment van studiekeuze

Hoe zijn studenten tot de keuze gekomen om de opleiding verpleegkundige (niveau 4) te gaan doen?

Het grootste deel van de respondenten (44%) heeft de keuze om de opleiding verpleegkundige te volgen alleen gemaakt. Dit staat weergegeven in het onderstaande diagram (figuur 2).

Figuur 2: wijze van studiekeuze

Redenen om te kiezen voor de opleiding verpleegkunde/verzorgende

De respondenten konden in eigen woorden beschrijven wat voor hen de redenen zijn geweest om voor de opleiding verpleegkunde of verzorgende te kiezen. Ongeveer 50% van de deelnemers geeft aan de opleiding te hebben gekozen voor meer verdieping in het werk, of als basis om verder te specialiseren. Daarbij wordt door vier respondenten genoemd dat zij graag mensen willen helpen. Verder spelen ook factoren als persoonlijke ervaringen binnen de zorg, familieleden die werkzaam zijn in de zorg en interesse in het beroep een rol.

Factoren van invloed op de keuze voor de opleiding verpleegkundige (niveau 4)

Hiernaast staat in figuur 3 weergegeven wat de mate van invloed is van bepaalde factoren die van invloed zijn op de keuze voor de opleiding verpleegkundige.

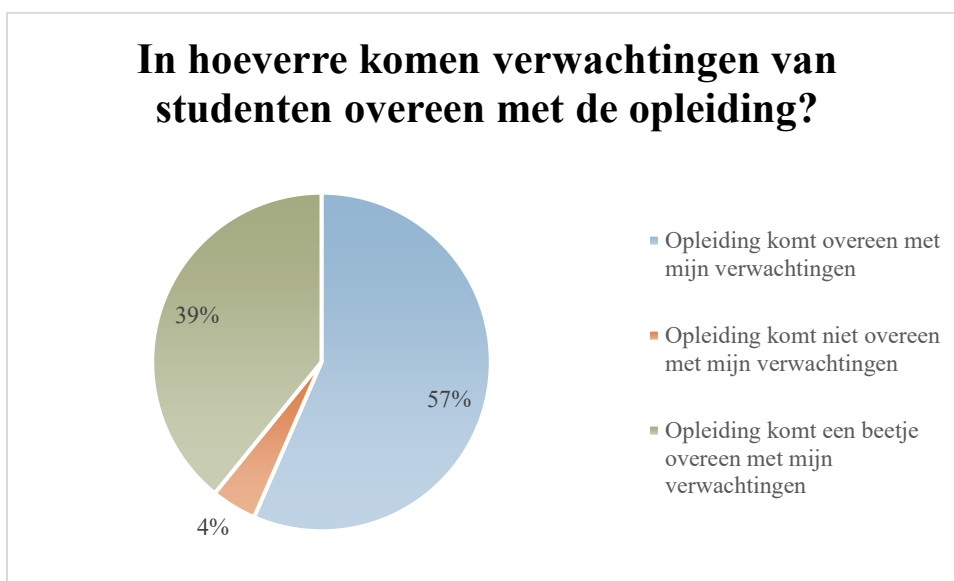

Figuur 3: factoren van invloed op studiekeuze

De keuze voor de opleiding verpleegkunde wordt in grote mate bepaald doordat de deelnemers zelf of directe familie hebben die persoonlijk veel te maken heeft (gehad) met zorg(organisaties).

Daarbij wordt de wens om door te stromen naar hbo of een specialisatie van het beroep en werkervaring in de zorg ook in hoge mate als factor benoemd wat de deelnemers heeft overtuigd om verpleegkunde te studeren. Factoren als ‘iets moeten kiezen’, klasgenoot die voor de opleiding heeft gekozen en open dag als factor gekozen met minimale invloed op de keuze voor de opleiding.

In hoeverre komen verwachtingen van de studenten overeen met de opleiding?

Figuur 4: verwachtingen tegenover de daadwerkelijke ervaringen van de opleiding

Zie het bovenstaande cirkeldiagram (figuur 4) voor de antwoorden van de respondenten. Voor meer dan de helft van de studenten komt de opleiding overeen met de verwachtingen (vooraf) aan de opleiding. Een belangrijke kanttekening bij deze resultaten is dat de verwachtingen zowel negatief als positief geïnterpreteerd kunnen worden. De opleiding kan tegenvallen of juist beter bevallen dan de deelnemers in eerste instantie hadden verwacht.

Toelichting op de verwachtingen en daadwerkelijke ervaringen van de opleiding:

Er zijn wisselende antwoorden gegeven door de deelnemers als toelichting op hun verwachtingen vooraf aan de opleiding. Een aantal respondenten benoemen dat er minder theorie is dan verwacht, terwijl andere respondenten benoemen dat er juist meer theorie is dan verwacht. Een aantal respondenten geeft aan de diepgang te missen in de opleiding. Meerdere respondenten geven aan dat er een groot verschil is tussen de theorie en de praktijk. Daarbij geven respondenten aan dat zij realistische verwachtingen hadden, wat ook overeen blijkt te komen met de werkelijkheid. Zij geven aan dat dit komt door het bezoeken van een open dag, door werkervaring in de praktijk en hierdoor beschikken over de juiste informatie.

Relatie tussen de algemene kenmerken van de studenten en de verwachting van de opleiding

Van de factoren leeftijd, geslacht, vooropleiding, leerjaar en mate waarin de opleiding aan de verwachting voldoet is een correlatietabel opgesteld:

	Wat is je vooropleiding?	Mogen wij je leeftijd weten? Zo ja, zet het hier onder.	In welk leerjaar zit je van de opleiding?	Wat is je geslacht	In hoeverre komt de opleiding overeen met je verwachtingen?
Wat is je vooropleiding?	1,00				
Mogen wij je leeftijd weten? Zo ja, zet het hier onder.	0,19	1,00			
In welk leerjaar zit je van de opleiding?	0,02	0,47	1,00		
Wat is je geslacht	0,06	-0,12	0,23	1,00	
In hoeverre komt de opleiding overeen met je verwachtingen?	0,24	-0,12	0,24	0,19	1,00

Figuur 5: de relatie tussen de algemene kenmerken van de studenten en de verwachting van de opleiding

Een correlatie laat uitsluitend zien dat er een verband is tussen twee variabelen, dat wil niet zeggen dat dit verband causaal is. Bovenstaande tabel (figuur 5) toont een matige positieve relatie tussen zowel leeftijd en leerjaar. Dit is naar verwachting en niet verder relevant voor het onderzoek.

De algemene kenmerken tonen geen duidelijke verbanden tot elkaar die aanleiding zijn voor nader onderzoek.

Aansprekende ontwikkelingen in de zorg en/of het beroep

Ontwikkeling	Aantal keren benoemd
Vernieuwing en verbetering van kennis en de benadering binnen de zorg (bijv. holistische mensvisie).	6
Nieuwe technologie/digitalisering/hulpmiddelen	6
Werkzaam zijn binnen specifieke vakgebieden	2
Persoonlijke ontwikkeling en doorgroeimogelijkheden	2
Geen idee of niets	2
Ethische dilemma's en/of complexe zorg	2
De rol en samenwerking van een verpleegkundige binnen een team	2
Tekort aan zorgmedewerkers	1
Kwaliteit van zorg	1
Geldstromen binnen de zorg (bijv. inkomen of investeringen vanuit de overheid)	1
Dankbaarheid binnen het werk	1
Betrekken van de mantelzorgers en familie	1

Figuur 6: aansprekende ontwikkelingen in de zorg

De respondenten konden in eigen woorden aangeven wat zij aansprekende ontwikkelingen vinden binnen de zorg of het beroep. De antwoorden zijn onderverdeeld in een aantal categorieën, zie de bovenstaande tabel. Een belangrijk aandachtspunt is dat sommige respondenten meerdere ontwikkelingen hebben benoemd, vandaar dat er meer antwoorden zijn ten opzichte van de respondenten. Met name onderwerpen als digitalisering en veranderende visie en/of kennis binnen de zorg werden het meest frequent genoemd als aansprekende ontwikkeling.

Eén van de respondenten geeft de volgende toelichting:

'Dat er wordt gekeken naar de mens zelf en daarop persoonlijke zorg gegeven kan worden en dat er meer rekening wordt gehouden met hoe wij als zorgpersoneel ergonomisch kunnen werken.'

Niet-aansprekende ontwikkelingen in de zorg en/of het beroep

Ontwikkeling	Aantal keren benoemd
Personeelstekort en/of de werkdruk, met bijkomende gevolgen als minder tijd voor de cliënt	8
Geen idee of niets	4
Een 'te laag' salaris (of stagevergoeding)	4
ZZP'ers en/of uitzendkrachten	2
Werkzaam zijn binnen specifieke vakgebieden	2
Vergrijzing	2
Heftige ervaringen binnen de zorg	1
Nachtdiensten	1
Het negatieve beeld van de opleiding en/of het beroep in de maatschappij	1
De toepassing van technologieën en/of digitalisering binnen de zorg	1
Agressie	1

Figuur 7: niet-aansprekende ontwikkelingen in de zorg

Ook hierbij konden de deelnemers in eigen woorden beschrijven wat hen niet aanspreekt binnen de ontwikkelingen van de zorg en/of het beroep. In de bovenstaande tabel staat dit onderverdeeld in diverse categorieën. Een belangrijk aandachtspunt is dat sommige respondenten meerdere ontwikkelingen hebben benoemd, vandaar dat er meer antwoorden zijn ten opzichte van de respondenten. Het personeelstekort en/of de werkdruk wordt het meest benoemd door de deelnemers als niet-aansprekende ontwikkeling.

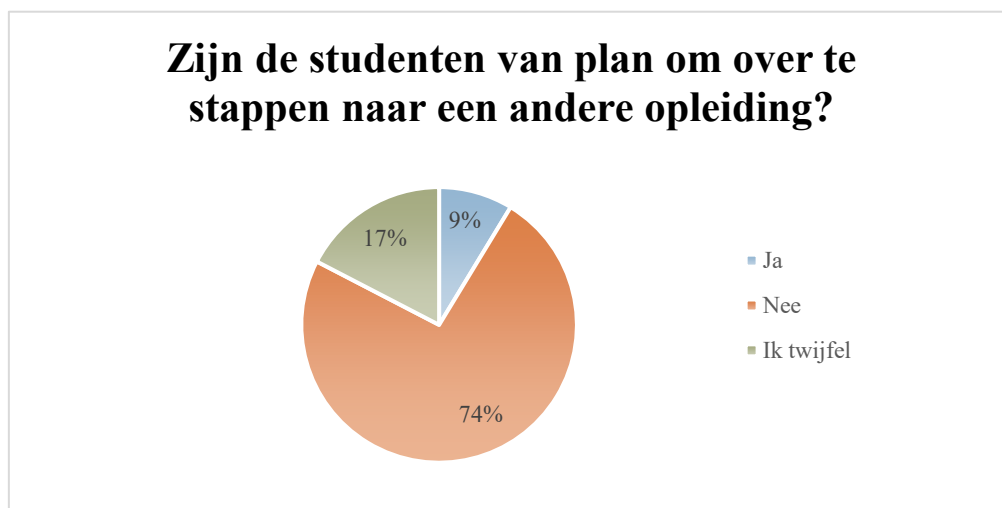
Eén van de respondenten geeft de volgende toelichting:

'Ik merk (nu voornamelijk op sociale media) dat het vak verpleegkunde niet altijd in een zonnig daglicht wordt gezet. Er wordt dan voornamelijk gepraat over de opleiding, dat deze vaak erg zwaar is en niet altijd als even leuk wordt ervaren. Ook hoor je vaak negatieve verhalen van stages die mensen hebben gelopen, die niet leuk waren/anders dan hun verwachtingen. Dit vind ik best jammer omdat het maar zo'n "klein" gedeelte is van het

gehele plaatje. Dat vergeten mensen soms. Het is inderdaad niet altijd even makkelijk, maar zeker wel de moeite waard.'

Zijn studenten van plan om over te stappen naar een andere opleiding?

Het grootste deel van de deelnemers is niet van plan om over te stappen naar een andere opleiding, het betreft 74% van de respondenten. 17% van de studenten twijfelt echter om de overstap te maken naar een andere opleiding. Zie figuur 8.

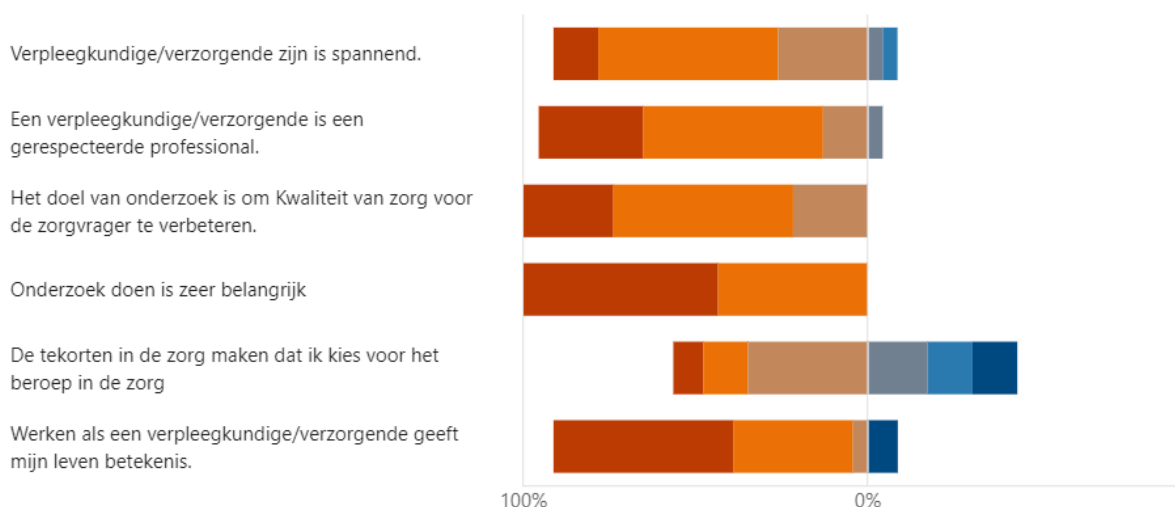

Figuur 8: mate van verwachte uitstroom in de opleiding

Mate waarin studenten het eens zijn met de stellingen

Voor het vormen van een beeld dat studenten hebben over het beroep van een verpleegkundige kregen de respondenten een aantal stellingen voorgelegd:

Geheel eens Eens Niet eens/niet oneens Oneens Geheel oneens NVT

Figuur 9: mate waarin studenten het eens zijn met stellingen

Volgens het bovenstaande figuur 9 zorgen de tekorten er niet voor dat de deelnemers kiezen voor een beroep in de zorg. Daarnaast geven de respondenten aan dat zij onderzoek doen erg belangrijk vinden. Daarbij zijn veel studenten het eens dat het doel van onderzoek is om de kwaliteit van zorg voor de zorgvrager te verbeteren.

Studiekeuze en motivatie van de studenten

De deelnemers kregen de mogelijkheid om belangrijke punten te delen rondom hun studiekeuze en motivatie. Hierbij gaven drie respondenten een antwoord. Zij gaven het volgende aan:

- De cultuur op de werkvloer is erg belangrijk;
- Plezier binnen het beroep is de drijfveer;
- Open dagen en veel kunnen vragen is belangrijk.

Conclusie

De meeste studenten hebben de keuze voor de opleiding verpleegkundige (niveau 4) gemaakt na een aantal jaren werken in de praktijk, waarbij de studiekeuze vaak alleen tot stand komt. De helft van de studenten maakte de keuze voor de opleiding verpleegkunde (niveau 4) voor meer verdieping in het werk, of als basis om verder te specialiseren. De motivatie om te kiezen voor de opleiding verpleegkunde (niveau 4) wordt in grote mate bepaald doordat studenten zelf of directe familie hebben die persoonlijk veel te maken heeft (gehad) met zorg(organisaties). Voor meer dan de helft van studenten komen de verwachtingen van de opleiding overeen met de werkelijkheid. Het spreekt studenten aan dat er een vernieuwing en verbetering van kennis is binnen de zorg, met daarbij de bijkomende technologie en digitalisering. Daarentegen zijn er ook niet-aansprekende ontwikkelingen volgens de studenten, met name het personeelstekort en/of de werkdruk wordt vaak benoemd. Dit zorgt voor een groot deel van studenten echter niet voor de overweging om naar een andere opleiding over te stappen. De tekorten in de zorg zijn absoluut geen motivator voor studenten om te kiezen voor een opleiding tot verpleegkundige.

Vervolginterviews

Met dit onderzoek als startpunt zullen er verdiepende interviews plaatsvinden met een aantal deelnemers van de enquête. Hierbij zal de doelstelling zijn hoe middelbare scholen, het middelbaar beroepsonderwijs, het hbo en zorgorganisaties kunnen bijdragen aan de motivatie van leerlingen in het voortgezet onderwijs (VO) om te kiezen voor een vervolgopleiding in zorg en welzijn. Hierbij zal aandacht zijn voor de verbinding van de student met zorg, is dat van invloed op de studiekeuze? De inhoud van het toekomstige beroep, wat maakt het dat studenten juist wel of niet kiezen voor een beroep in de zorg? Wat zijn hierin belangrijke determinanten? Ook zal het interview zich richten op de inhoud en kwaliteit van het onderwijs. Wat zijn verbeterpunten met betrekking tot de zorgopleidingen? Krijgen studenten bijvoorbeeld voldoende informatie vooraf?

Discussie

Het onderzoek zou zich in eerste instantie richten op studenten van de opleiding verzorgende en verpleegkundige op het mbo. Er hebben echter alleen studenten verpleegkundige (niveau 4) meegedaan aan de enquête. In dit onderzoek is dus niet de mening meegenomen van verzorgenden, wat mbo-niveau 3 is. Daarbij hebben er relatief weinig tweedejaars studenten meegedaan, en bijna alle deelnemers waren vrouw. Dit zou mogelijk van invloed kunnen zijn op de resultaten van het onderzoek. Hebben de studenten voldoende informatie en kennis om uitspraken te kunnen doen over aantrekkelijke en niet-aantrekkelijke ontwikkelingen binnen de zorg? Wanneer dit niet het geval is, dan beïnvloedt dat de uitkomsten van dat deel van het onderzoek. In verhouding tot de hoeveelheid mbo-studenten (in Flevoland) heeft er een klein percentage deelgenomen aan het onderzoek, wat impact heeft op de generaliseerbaarheid.

Vanuit de literatuur blijkt dat er een aantal factoren van belang zijn bij het behoud van motivatie van studenten bij een studie. In een artikel van Evelyne Meens (2019) staat beschreven dat autonome motivatie een belangrijke factor is voor studenten om uitstroom te voorkomen. Daarbij is het van belang dat de verwachtingen vooraf bij studenten overeenkomen met de werkelijkheid, zodat een motivatiedaling wordt voorkomen. Ook het betrekken van naasten van de student draagt bij aan een passende studiekeuze. Uit de verspreide enquête bleek dat de studiekeuze vaak alleen wordt gemaakt, zonder invloed van mensen uit de omgeving, autonome motivatie dus. Dit gaat om bijna de helft van de studenten. De overige studenten bespreken de studiekeuze met vrienden en/of familie, dit kan dus bijdragen aan een passende studiekeuze. Mbo'ers worden met name beïnvloed door ouders bij het maken van een studiekeuze, blijkt uit de literatuur (Fouarge, Künn & Punt, 2017). Wat overeenkomstig is met de afgenomen enquête. Dwang bij het maken van een studiekeuze komt niet naar voren in de enquête. Voor iets meer dan de helft van de studenten komen de verwachtingen van de opleiding overeen met de werkelijkheid, toch is er ook een groot aandeel van de studenten dat vindt dat de opleiding deels overeenkomt met de werkelijkheid. Dit zou kunnen zorgen voor een motivatiedaling. Eén student gaf aan dat de opleiding niet overeenkomt met de verwachtingen. Onder de studenten die zijn geraadpleegd bij dit onderzoek zijn er twee factoren die bijdragen aan het succes van de opleiding: een autonome motivatie en voor meer dan de helft van de studenten komt de opleiding overeen met de verwachtingen vooraf.

Bij mbo-studenten blijken veel factoren een rol te spelen in de studie- en beroepskeuze. Dit betreft de eerder opgedane ervaringen, sociale invloeden, de afweging tussen de kosten en baten. De informatie over de arbeidsmarktkansen blijkt vanuit onderzoeken van invloed op de studiekeuze van jongeren. Informatieverschaffing kan bijdragen aan meer zicht over de positieve kanten van de opleiding, een sterkere intentie om niet te stoppen met de opleiding, vaker kiezen om door te studeren en specifiekere opleidingen kiezen met zicht op goed werk, met de bijbehorende goede inkomsten. Arbeidsmarktinformatie lijkt meer invloed te hebben op jongeren uit lagere sociaaleconomische milieus, mogelijk door een grotere achterstand met betrekking tot deze informatie (Fouarge, Künn & Punt, 2017). Het belang van het verstrekken van informatie voor de keuze richting een vervolgopleiding blijkt ook uit overige literatuur. In

het geval van havisten, die ook bewust naar het mbo kunnen gaan, hebben behoefte aan informatie over de inhoud van het beroep, en de toekomstverwachting daarvan (Kers, 2009).

Bibliografie

Somers, M., Groot, W. & van Merode, F. (2023) De zorgsector heeft een aanzienlijk stille reserve. ESB. Geraadpleegd van, https://esb.nu/wp-content/uploads/2023/10/474-475_Somers.pdf.

Schothorst-van Roekel, J., Weggelaar-Jansen, A.M., Meijndert, Y. & Wallenburg, I. (2018) Regieverpleegkundigen en functiedifferentiatie: werkt het in de praktijk? TVZ. Geraadpleegd van, <https://link.springer.com/article/10.1007/s41184-018-0012-y>

Meens, E. (2019) Motivatie en keuzes: een kwestie van verwachtingen. LoopbaanVisie. Geraadpleegd van, <https://evelynemeens.com/wp-content/uploads/2019/05/Motivatie-en-keuzes-LV.pdf>

Fouarge, D., Künn, A., & Punt, D (2017). De rol van arbeidsinformatie in de opleidingskeuze van mbo'ers. Maastricht University. Geraadpleegd van, https://cris.maastrichtuniversity.nl/ws/portalfiles/portal/17273692/ROA_R_2017_9.pdf.

Kers, L (2009). Informatiebehoefte over vervolgstudie bij havisten en de rol van studiemotivatie. Geraadpleegd van, https://essay.utwente.nl/59583/1/scriptie_L_Kers.pdf.

Bijlagen

Bijlage 1 achtergrondonderzoek motivatie mbo-studenten

Onderdeel van WSD 'Iedereen zorgt'

Methode

A. Instroom van nieuwe zorgprofessionals

Door in kaart te brengen wat de motivatie en voorkeuren zijn van studenten rondom een toekomst in de zorg, kan er door de opleidingen gericht worden geworven, geschoold, afgestemd/verbonden en behouden. Door te kijken naar de motivatie van de studenten om te kiezen voor een opleiding in de zorg kan er worden vastgesteld wat er vereist is om deze instroom te vergroten (en de uitstroom te verkleinen) in de zorgsector.

Het onderzoek leidt tot inzichten met betrekking tot de werving en de inrichting van praktijk en onderwijs in aansluiting op wensen en behoeften van potentiële nieuwe medewerkers en inzicht in de wijze waarop opleidingen en zorgorganisaties op het gebied van instroom verantwoordelijkheid delen.

Om te komen tot bovenstaand onderzoek is literatuuronderzoek gedaan naar de motivatie. Onderstaand figuur geeft hier inzicht in.

Er is gekozen voor een onderzoek dat bestaat uit twee delen, als een toevoeging op de gevonden literatuur:

1. Een enquête onder verzorgende- en verpleegkundestudenten, met als resultaat een inzicht in het moment van de keuze, betrokkenen bij het maken van de studiekeuze, motivatie van de keuze en factoren van invloed op de keuze. Met de mogelijkheid om te differentiëren naar leeftijd, opleiding, geslacht, vooropleiding en de woongemeente.
2. Vervolginterviews met studenten die zich hiervoor aanmelden na deelname aan de enquête, met als resultaat een verdieping van de motivatie, achtergrond, beeld van de huidige gezondheidszorg en wensen rondom het toekomstige beroep in de zorg.

Overall resultaat: een gevalideerd regionaal onderzoek model dat kan worden ingezet bij vervolgonderzoek naar motivatie en instroom richting zorgopleidingen vanuit zij-instroom en voortgezet onderwijs.